

5.4. Իրավախախտումներ

5.4.1. Հանցագործություններ¹

Գրանցված հանցագործությունների քանակն ըստ հանցատեսակների

		<i>միավոր</i>	
		2020թ.	2019թ.
Գրանցված հանցագործությունների ընդհանուր քանակը		26 468	26 850
այդ թվում՝	ոչ մեծ ծանության	13 629	13 685
	միջին ծանության	8 325	8 390
	ծանր	4 218	4 491
	առանձնապես ծանր	296	284
Հանցագործությունների ընդհանուր քանակից՝ կատարվել է հրազենի, ռազմամթերքի գործադրմամբ		83	74
Մարդու (անձի) դեմ ուղղված հանցագործություններ		4 410	4 293
այդ թվում՝	սպանություն	50	47
	սպանության փորձ	39	30
	մարդու թրաֆիքինգը կամ շահագործումը	6	8
	դիտավորությամբ առողջությանը վնաս պատճառելը	1 024	1 112
	որից՝ ծանր	224	231
	սեռական անձեռնմխելիության և սեռական ազատության դեմ ուղղված հանցագործություններ	81	104
	որից՝ բռնաբարություն և բռնաբարության փորձ	25	23
մարդու (անձի) դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ		3 210	2 992
Հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի և բնակչության առողջության դեմ ուղղված հանցագործություններ		4 910	3 987
այդ թվում՝	հրազեն, ռազմամթերք պատրաստելը և ապօրինի շրջանառությունը	641	586
	ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը	1 360	1 523
	որից՝ մահվան ելքով	229	226
	խուլիզանություն	338	326
	որից՝ կատարվել է զենքի գործադրմամբ	86	75
	թմրամիջոցների հետ կապված հանցագործություններ	1 226	1 088
	որից՝ թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառությունը	1 094	1 010
	դրանից՝ իրացնելու նպատակով	532	508
հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի և բնակչության առողջության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ		1 345	464
Սեփականության դեմ ուղղված հանցագործություններ		13 129	14 199
այդ թվում՝	պետական կամ հանրային գույքի հափշտակություններ	383	505
	որից՝ ավագակություն	1	-
	կողոպուտ	-	1
	գողություն	98	101
	խարդախություն	50	53
	յուրացում կամ վատնում	234	350
	անձնական գույքի հափշտակություններ	11 583	12 737
	որից՝ ավագակություն	38	62
	կողոպուտ	163	185
	գողություն	9 425	10 631
	դրանից՝ բնակարանային	1 258	1 695
	խարդախություն	1 666	1 583
	յուրացում կամ վատնում	291	276
	տրանսպորտային միջոցներ փախցնելը	46	57
	սեփականության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	1 117	900
Տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործություններ		783	924

¹ Ըստ Ոստիկանության ամփոփ տեղեկատվության:

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

		2020թ.	2019թ.
այդ թվում՝	կեղծ փողեր կամ արժեթղթեր պատրաստելը, պահելը կամ իրացնելը	332	440
	հանցավոր ճանապարհով ստացված գույքն օրինականացնելը (փողերի լվացումը)	27	9
	անտեսական գործունեության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	424	475
Պետական իշխանության, ծառայության և կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ		2 842	3 055
այդ թվում՝	պետական, քաղաքական կամ հասարակական գործչի սպանությունը	1	1
	պաշտոնեական լիազորություններ չարաշահելը և անցնելը	452	359
	կաշառք ստանալը, տալը, կաշառքի միջնորդությունը	157	324
	իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելը	65	50
	պետական իշխանության, ծառայության և կառավարման կարգի դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	2 167	2 321
Այլ հանցագործություններ		394	392
Հաշվետու ժամանակահատվածում գրանցված կոռուպցիոն բնույթի հանցագործություններ		1 114	1 280

Գրանցված հանցագործությունների քանակն ըստ ծանրության, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2020թ.

միավոր

	Ընդամենը	այդ թվում՝			
		ոչ մեծ ծանրության	միջին ծանրության	ծանր	առանձնապես ծանր
ք.Երևան	13 892	7 248	4 247	2 256	141
Արագածոտն	835	446	261	122	6
Արարատ	1 856	1098	509	233	16
Արմավիր	1 707	879	571	233	24
Գեղարքունիք	1035	511	382	134	8
Լոռի	1 797	855	582	337	23
Կոտայք	2 180	1031	737	397	15
Շիրակ	1 259	579	427	233	20
Սյունիք	744	353	230	129	32
Վայոց ձոր	203	97	79	26	1
Տավուշ	960	532	300	118	10
Ընդամենը ՀՀ	26 468	13 629	8 325	4 218	296

Գրանցված հանցագործությունների քանակն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի

միավոր

	2020թ.	2019թ.
ք.Երևան	13 892	14 961
Արագածոտն	835	764
Արարատ	1 856	1 590
Արմավիր	1 707	1 677
Գեղարքունիք	1035	1 066
Լոռի	1 797	1 578
Կոտայք	2 180	1 929
Շիրակ	1 259	1 421
Սյունիք	744	783
Վայոց ձոր	203	239
Տավուշ	960	842
Ընդամենը ՀՀ	26 468	26 850

Գրանցված կոռուպցիոն բնույթի հանցագործությունների քանակն ըստ հանցատեսակների, 2020թ.

միավոր

	Գրանցված հանցագործությունների քանակը	Վարույթում գտնված քրեական գործերով ու նյութերով հանցագործությունների քանակը
Բնակարանի անձեռնմխելիությունը խախտելը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	1	1
Ընտրական իրավունքի իրականացմանը, ընտրական հանձնաժողովների աշխատանքներին կամ ընտրությանը մասնակցող անձանց լիազորությունների իրականացմանը խոչընդոտելը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	1	1
Ծնողներից երեխային ապօրինի բաժանելը կամ երեխային փոխելը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	3	3
Խնամքը ստանձնելու նպատակով երեխայի առքը կամ ստանձնողի խնամքին հանձնելու նպատակով երեխայի վաճառքը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	1	1
Խարդախությունը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	31	67
Պաշտոնական դիրքի օգտագործմամբ յուրացում կամ վատնում	160	282
Պաշտոնական դիրքի օգտագործմամբ գույքային վնաս պատճառելը խաբեության կամ վստահությունը չարաշահելու եղանակով	2	3
Հանցավոր ճանապարհով ստացված գույքն օրինականացնելը (փողերի լվացումը)	27	38
Հակամրցակցային գործունեությունը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	1	2
Առևտրային կաշառքը	4	14
Արհեստավարժ մարգամրցումների և հանդիսադիր առևտրային մրցույթների մասնակիցներին ու կազմակերպիչներին կաշառելը	-	1
Առևտրային կամ այլ կազմակերպությունների ծառայողների կողմից լիազորությունները չարաշահելը	37	91
Ջրային կենդանիներ և բույսեր ապօրինի արդյունահանելը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	-	1
Ծառերի, թփերի և բուսածածկի ապօրինի հատումը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	7	8
Պաշտոնական լիազորությունները չարաշահելը	389	627
Պաշտոնական լիազորություններն անցնելը	52	81
Ձեռնարկատիրական գործունեությանն ապօրինի մասնակցելը	3	4
Ապօրինի հարստանալը	3	4
Կաշառք ստանալը	88	167
Պաշտոնատար անձ չհանդիսացող հանրային ծառայողի կողմից ապօրինի վարձատրություն ստանալը	10	35
Իրական կամ ենթադրյալ ազդեցությունը շահադիտական նպատակով օգտագործելը	-	4
Կաշառք տալը	55	72
Պաշտոնատար անձ չհանդիսացող հանրային ծառայողին ապօրինի վարձատրություն տալը	-	7
Կաշառքի միջնորդությունը	4	5
Պաշտոնական կեղծիքը	155	224
Հայտարարներում կեղծ տվյալ ներկայացնելը կամ թաքցնելը	3	3
Պետական, համայնքային սեփականության ինքնակամ զավթմանը միջոցներ չձեռնարկելը	53	72
Արդարադատության իրականացմանը խոչընդոտելը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	1	2
Դատավորի, դատախազի, քննիչի կամ հետաքննության մարմնի կողմից ցուցմունք կամ բացատրություն կամ կեղծ եզրակացություն տալուն կամ սխալ թարգմանություն կատարելուն հարկադրելը	1	1

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Գրանցված հանցագործությունների քանակը	Վարույթում գտնված քրեական գործերով ու նյութերով հանցագործությունների քանակը
Քրեական գործով ապացույցներ կեղծելը հետաքննություն կատարող անձի, քննիչի, դատախազի կամ պաշտպանի կողմից, ինչպես նաև նշված անձանց կողմից քրեական գործով ապացույցներ կեղծելը, որը կատարվել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով կամ անգործությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ	1	2
Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ինչպես նաև կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից դատական ակտը դիտավորությամբ չկատարելը	13	20
Առանձնապես խոշոր չափերով կամ կազմակերպված խմբի կողմից կատարված խարդախությունը	1	10
Առանձնապես խոշոր չափերով կամ կազմակերպված խմբի կողմից յուրացնելը կամ վատնելը	7	54
Ծառերի, թփերի և բուսածածկի ապօրինի հատումը, որոնք առաջացրել են առանձնապես խոշոր վնաս	-	7
Ընդամենը	1 114	1 914

Գրանցված կոռուպցիոն բնույթի հանցագործություններով քրեական պատասխանատվության (հետապնդման) ենթարկված անձանց թվաքանակն ըստ հանցատեսակների, 2020թ.

մարդ

	Քրեական պատասխանատվության (հետապնդման) ենթարկված անձանց թվաքանակը		նրանցից՝ անձինք, որոնց վերաբերյալ գործերն ուղարկվել է դատարան	
	ընդամենը	նրանցից՝ պաշտոնատար անձ	ընդամենը	նրանցից՝ պաշտոնատար անձ
Խարդախությունը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	30	2	6	-
Պաշտոնական դիրքի օգտագործմամբ յուրացում կամ վատնում	168	14	49	4
Պաշտոնական դիրքի օգտագործմամբ գույքային վնաս պատճառելը խաբեության կամ վստահությունը չարաշահելու եղանակով	2	-	-	-
Հանցավոր ճանապարհով ստացված գույքն օրինականացնելը (փողերի լվացումը)	4	-	4	-
Առևտրային կաշառքը	2	1	1	-
Առևտրային կամ այլ կազմակերպությունների ծառայողների կողմից լիազորությունները չարաշահելը	23	2	4	-
Հանցավոր համագործակցություն ստեղծելը կամ հանցավոր համագործակցությանը մասնակցելը պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	4	-	4	-
Ծառերի, թփերի և բուսածածկի ապօրինի հատումը կամ ծառերը, թփերն առանց թույլտվության տեղափոխելը՝ պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	2	-	2	-
Պաշտոնական լիազորությունները չարաշահելը	171	26	100	21
Պաշտոնական լիազորություններն անցնելը	16	5	10	3
Ձեռնարկատիրական գործունեությանն ապօրինի մասնակցելը	1	-	1	-
Կաշառք ստանալը	45	5	45	5
Պաշտոնատար անձ չհանդիսացող հանրային ծառայողի կողմից ապօրինի վարձատրություն ստանալը	6	2	5	2
Կաշառք տալը	105	2	65	1
Կաշառքի միջնորդությունը	11	-	9	-
Պաշտոնական կեղծիքը	310	21	115	7
Պետական, համայնքային սեփականության ինքնակամ զավթմանը միջոցներ չձեռնարկելը	7	-	4	-

	Քրեական պատասխանատվության (հետապնդման) ենթարկված անձանց թվաքանակը		նրանցից՝ անձինք, որոնց վերաբերյալ գործերն ուղարկվել է դատարան	
	ընդամենը	նրանցից՝ պաշտոնատար անձ	ընդամենը	նրանցից՝ պաշտոնատար անձ
Քրեական գործով ապացույցներ կեղծելը հետաքննություն կատարող անձի, քննիչի, դատախազի կամ պաշտպանի կողմից, ինչպես նաև նշված անձանց կողմից քրեական գործով ապացույցներ կեղծելը, որը կատարվել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով կամ անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ	2	-	-	-
Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ինչպես նաև կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից դատական ակտը դիտավորությամբ չկատարելը	3	-	2	-
Առանձնապես խոշոր չափերով կամ կազմակերպված խմբի կողմից յուրացնելը կամ վատնելը	7	7	5	5
Ընդամենը¹	725	63	331	34

5.4.2. Հանցագործությունների վերաբերյալ դիմումների և հաղորդումների քննարկման արդյունքները²

Հետաքննության և նախաքննության մարմինների կողմից ներկայացվող հանցագործությունների մասին դիմումների և հաղորդումների քննարկման արդյունքներն ըստ հացատեսակների, 2020թ.

	Դիմումներով և հաղորդումներով ընդունվել են որոշումներ				Քրեական գործի հարուցումը մերժելու որոշումը վերացվել է		միավոր	
	քրեական գործ հարուցելու մասին	քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին	որից՝ հանցադեպի կամ հանցակազմի բացակայությամբ	ըստ ենթակայության հանձնելու մասին	դատախազի կողմից	դատարանի որոշմամբ	որից՝ հարուցվել է քրեական գործ	
Մարդու (անձի) դեմ ուղղված հանցագործություններ	894	1 572	1 079	167	24	-	24	
այդ թվում՝	սպանություն	55	-	-	1	-	-	
	սպանության փորձ	45	-	-	15	-	-	
	մոր կողմից նորոծին երեխայի սպանությունը	1	-	-	-	-	-	
	անզգուշությամբ մահ պատճառելը	14	-	-	1	-	-	
	ինքնասպանության հասցնելը, ինքնասպանության հակելը	111	539	504	18	8	-	8
	դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը	239	16	14	9	11	-	11
	որից՝ մահվան ելքով	12	7	5	-	4	-	4
	դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության և թեթև վնաս պատճառելը	304	885	441	101	4	-	4
	մարդուն առևանգելը	44	97	92	11	1	-	1
	մարդկանց առևտուրը (թրաֆիքինգ)	9	6	6	2	-	-	-
ազատությունից ապօրինի գրկելը	16	11	10	-	-	-	-	

¹ Ըստ առանձին հանցատեսակների քրեական պատասխանատվության ենթարկվածների հանրագումարը չի համապատասխանում ընդհանուր թվաքանակին, քանի որ մեկ անձը կարող է պատասխանատվության ենթարկվել մի քանի հոդվածներով:

² Ըստ Ոստիկանության ամփոփ տեղեկատվության՝ հետաքննության և նախաքննության մարմինների կողմից ներկայացվող հանցագործությունների վերաբերյալ դիմումների և հաղորդումների քննարկման արդյունքների:

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Դիմումներով և հաղորդումներով ընդունվել են որոշումներ				Քրեական գործի հարուցումը մերժելու որոշումը վերացվել է		որից՝ հարուցվել է քրեական գործ
	քրեական գործ հարուցելու մասին	քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին	որից՝ հանցադեպի կամ հանցակազմի բացակայությամբ	ըստ ենթակայության հանձնելու մասին	դատախազի կողմից	դատարանի որոշմամբ	
բռնաբարություն	33	11	6	8	-	-	
սեքսուալ բնույթի բռնի գործողություններ	21	7	6	1	-	-	-
ընտրական իրավունքի դեմ ուղղված հանցագործություններ	2	-	-	-	-	-	-
Տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործություններ	475	50	47	116	-	-	-
այդ թվում՝	ձեռնարկատիրական և տնտեսական գործունեությանը խոչընդոտելը	-	1	1	-	-	-
	ապօրինի ձեռնարկատիրություն	11	41	39	10	-	-
	կեղծ ձեռնարկատիրություն	1	1	1	4	-	-
	հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտներն օրինականացնելը	1	-	-	1	-	-
	կեղծ փողեր կամ արժեթղթեր պատրաստելը կամ իրացնելը	408	3	3	11	-	-
	հարկերը վճարելուց խուսափելը	51	2	1	89	-	-
	ակցիզային դրոշմանիշերի հետ կապված հանցագործություններ	3	1	1	1	-	-
	մաքսանենգությունը	-	1	1	-	-	-
Սեփականության դեմ ուղղված հանցագործություններ	10 143	5 660	2 118	738	74	5	79
այդ թվում՝	ավագակցություն	43	1	1	2	-	-
	կողոպուտ	194	15	14	5	1	-
	գողություն	7 686	4 543	1 259	384	36	-
	խարդախություն	1 639	887	676	302	29	3
	յուրացում կամ վատնում	433	189	150	39	7	2
շորթում	148	25	18	6	1	-	
Հասարակական անվտանգության , հասարակական կարգի և բնակչության առողջության դեմ ուղղված հանցագործություններ	2 251	2 507	1 704	2 508	22	1	23
այդ թվում՝	ապօրինի կերպով զենք, ռազմամթերք, պայթուցիկ նյութեր կամ պայթուցիկ սարքեր ձեռք բերելը, իրացնելը, պահելը, փոխադրելը կամ կրելը	203	1 000	532	47	7	-
	ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը	363	766	481	2 165	-	-
	որից՝ մահվան էլքով	128	1	1	80	-	-
	խուլիգանություն	365	112	90	14	8	-
	թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության հետ կապված հանցագործություններ	934	338	315	169	3	-
	որից՝						
	թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառությունն իրացնելու նպատակով	469	15	12	12	1	-
	թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառությունն առանց իրացնելու նպատակի	398	193	175	19	-	-
	շրջակա միջավայրի անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություններ	386	291	286	113	4	1
	որից՝ ապօրինի ծառահատում	299	255	251	92	4	-

	Դիմումներով և հաղորդումներով ընդունվել են որոշումներ				Քրեական գործի հարուցումը մերժելու որոշումը վերացվել է		որից՝ հարուցվել է քրեական գործ
	քրեական գործ հարուցելու մասին	քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին	որից՝ հանցադատի կամ հանցակազմի բացակայությամբ	ըստ ենթակայության հանձնելու մասին	դատախազի կողմից	դատարանի որոշմամբ	
Պետական իշխանության, ծառայության և կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ	698	259	228	212	5	-	5
այդ թվում՝	պաշտոնական լիազորություններ չարաշահելը և անցնելը	248	183	170	69	3	3
	կաշառք ստանալը, տալը, կաշառքի միջնորդությունը	66	11	11	34	-	-
	պաշտոնական կեղծիք	55	27	16	5	1	1
	պաշտոնական անփութությունը	39	29	24	10	1	1
	իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելը	65	4	4	22	-	-
	ժամկետային զինվորական ծառայությունից, վարժական հավաքներից կամ զորահավաքներից խուսափելը	141	-	-	63	-	-
	պետական սահմանն ապօրինի հատելը	84	5	3	9	-	-
Այլ հանցագործություններ	4 875	15 905	13 968	1 463	95	4	99
Ընդամենը	19 336	25 953	19 144	5 204	220	10	230

5.4.3. Հետաքննության նյութերի շարժը հարկային և մաքսային համակարգում¹

Հարկային և մաքսային համակարգում հետաքննության նյութերով առնչվող անձանց թվաքանակն ըստ հանցատեսակների, 2020թ.

մարդ

	Ընդամենը
Ապօրինի ձեռնարկատիրությունը	24
Կեղծ ձեռնարկատիրությունը	10
Անօրինական գործողությունները սնանկության ընթացքում	5
Կանխամտածված սնանկությունը	290
Հարկը, տուրքը կամ պարտադիր այլ վճարը չվճարելը	384
Թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի և (կամ) դրանց պրեկուրսորների մաքսանենգությունը	270
Պաշտոնական անփութությունը	2
Փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ, ձևաթղթեր, տրանսպորտային միջոցների հաշվառման համարանիշներ կեղծելը, իրացնելը կամ օգտագործելը	7
Պաշտոնական լիազորություններ չարաշահելը	2
Գույքային վնաս պատճառելը խաբեության կամ վստահությունը չարաշահելու եղանակով	3
Ապօրինի կերպով զենք, ռազմամթերք, պայթուցիկ նյութեր կամ պայթուցիկ սարքեր ձեռք բերելը, իրացնելը, պահելը, փոխադրելը կամ կրելը	3
Կաշառք տալը	1
Այլ հանցագործություններ	2
Ընդամենը	1 003

Ծանոթություն՝

2020թ. համակարգում մուտքագրվել է 992 հետաքննության նյութ, որը 2019թ. նյութերի մնացորդի հետ կազմել է 995: Այդ նյութերն ունեցել են հետևյալ շարժը. 622-ի նկատմամբ հարուցվել է քրեական գործ, 367-ի վերաբերյալ մերժվել է քրեական գործի հարուցումը, 3-ն ուղարկվել է նախաքննության: Նյութերի մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել է 3: Հետաքննության ընթացքում վերականգնվել է 384.7 մլն. դրամ:

¹ Ըստ Պետական եկամուտների կոմիտեի ամփոփ տեղեկատվության